

Referat af det 87. møde i Statens It-forum råd den 21. april 2010

1. Godkendelse af dagsorden og referat

Referatet fra mødet i Statens It-forum den 24. februar 2009 og dagens dagsorden blev godkendt.

2. Implementering af standarder i den enkelte myndighed eksemplificeret ved standard for informationssikkerhed.

Torben Amstrup, fuldmægtig i It-sikkerhedskontoret i IT- og Telestyrelsen holdt oplæg om standarderne for informationssikkerhed.

Regeringen har besluttet, at de statslige institutioner kan anvende den internationale standard, ISO 27001, i stedet for DS484. Skiftet til ISO 27001 skal senest gennemføres, når revisionen af ISO 27001 er færdig, formentlig i 2013. Indtil da er skiftet valgfrit. Oplægget omhandlede baggrunden og argumenterne bag skiftet fra den nuværende standard DS 484 til standarden ISO 27001.

I 2004 blev det besluttet at indføre en fælles standard for informationssikkerhed i staten. Det var primært for at sikre et ensartet højt sikkerhedsniveau, så borgerne kan føle sig trygge ved den digitale forvaltning. På det tidspunkt var ISO-standarderne ikke så udbyggede, som de er i dag, og der blev derfor udarbejdet en dansk standard, DS484, der imødekom behovet for forbedring af informationssikkerheden i Danmark.

Det fremgik blandt andet af oplægget, at ISO 27001 er mere fleksibel end DS 484, idet implementeringen af de relevante kontroller bedre kan tilpasses til den enkelte myndighed. ISO 27001 tager eksempelvis udgangspunkt i den enkelte institutions risikoprofil. ISO 27001 er et ISMS (Information Security Management System) og en processtandard. Den indeholder en væsentlig ledelsesoverbygning med dokumenteret risikovurdering, ISMS-politik, samt Statement of Applicability (argumentation for valg af kontroller).

Af den efterfølgende diskussion fremgik det, at erfaringerne fra implementeringen af DS484 er et godt grundlag for implementeringen af ISO 27001. Der blev også drøftet hvilken arbejdsbyrde, et skift til den nye standard vil betyde. Forummet udtrykte bekymring over, at implementeringen af den nye standard ikke er obligatorisk som DS484 før revisionen af ISO 27001 er færdig (formentlig i 2013). Derudover diskuterede forummet, at der er behov for at sikre, at myndighederne foretager risikovurderinger.

IT- og Telestyrelsen arbejder på en vejledning om skiftet fra DS484 til ISO 27001 i forlængelse af processen omkring implementeringen af DS484. I den forbindelse afprøves som pilotprojekt Finansministeriets otte principper til sikring af kvalitet i ny intern statslig administration. Vejledningen forventes færdig ultimo 2010.

3. Hvordan anvendes agil udvikling i praksis?

Søren Jakobsen, it-projektleder fra Statens Serum Institut og Jesper Grankær Carøe, VP Public, Trifork, holdt oplæg om praktisk anvendelse af agile metoder med udgangspunkt i deres samarbejde om udviklingen af Det Danske Vaccinationsregister.

En agil tilgang består grundlæggende i, at et projekt udvikles i korte etaper, hvor man ved starten af hver etape prioriterer, hvilken opgave som skal prioriteres først. Herefter løses denne opgave, og den udsættes for tests inden næste etape sættes i gang. Målet med tilgangen er at sikre, at udviklingsprojektet skaber netop den funktionalitet som efterspørges, frem for at der udvikles funktionaliteter, som sjældent eller aldrig anvendes.

Agile metoder stilles ofte op overfor den mere klassiske vandfaldsmodel, der benytter detaljerede kravspecifikationer, der udarbejdes før udviklingsarbejdet påbegyndes. Ved vandfaldsmodellen ligger både produktbeskrivelsen, tidsplan og økonomi fast. Ved anvendelse af agile metoder låser man ikke alle parametrene, tid, pris og ydelse.

Det fremgik af oplægget, at betegnelsen agil bør opfattes som en overordnet tilgang til systemudvikling, og at eksempelvis SCRUM er en konkret velbeskrevet agil udviklingsmetode. Det er vigtigt at skelne mellem styringsmodel og udviklingsmetode, idet en agil udviklingsmetode ikke bør stå alene. Eksempelvis kan Prince2 og SCRUM med fordel kombineres.

Jesper Grankær Carøe, Trifork, vurderede, at noget af det der oftest volder udfordringer ved at arbejde agilt er, at myndigheden ikke påtager sig ansvaret som produktejer tilstrækkeligt. Myndigheden skal eksempelvis kunne træffe og stå ved hurtige beslutninger af hensyn til udviklingens fremdrift.

Forummet drøftede yderligere, hvorvidt incitamentsstrukturer kan indgå i aftaler om agile udviklingsprojekter. Derudover fremgik det endelig af drøftelsen i forummet, at det er muligt at indgå aftaler om agil udvikling som iterative projekter under 02.18.

4. Bordrunde om initiativer af fælles relevans

Der blev afviklet en kort bordrunde.

Forummet blev opfordret til at evaluere forløbet af konferencen Digitaliser 2010. Generelt var der stor tilfredshed med konferencen, både det faglige indhold og den praktiske gennemførelse.

Flere af forummets medlemmer opfordrede IT- og Telestyrelsen til at være opmærksom på at sikre, at arrangementet har et klart fokus. Antallet af deltagere og sessioner rummer en risiko for en vis fragmentering. Dette gør sig ligeledes gældende for det store antal udstillere på konferencen.

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling

5. Eventuelt

Marie Munk orienterede om, at IT- og Telestyrelsen i marts 2010 udgav en vejledning om agile metoder til brug for styring af offentlige it-projekter. Vejledningen handler om de forretningsmæssige, organisatoriske og juridiske overvejelser, som man bør gøre sig i forbindelse med agil udvikling. Mere information kan findes på <http://www.itst.dk/it-arkitektur-og-standarder/it-styring/agile-metoder/>

Marie Munk orienterede desuden om, at der i IT- og Telestyrelsen mandag den 26. april afholdes et sættemøde i K02-arbejdsgruppen, idet man vil se på, hvordan en kontrakt for agile projekter bør udformes.

Mødedatoer

Næste møde i Statens It-forum afholdes onsdag den 16. juni 2010.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Myndighed	Efternavn	Fornavn	Deltagelse	Evt. stedfortræder
IT- og Telestyrelsen	Munk	Marie	X	
Beskæftigelsesministeriet	Frederiksen	Helge	X	
Domstolsstyrelsen	Sonne	Jens Pilegaard	Afbud	
Forsvarskommandoen	Hammer	Jesper	X	
Forsvarsministeriet	Hviid-Hansen	Søren	X	
Socialministeriet	Nielsen	Ulla Elmquist	X	
IT- og Telestyrelsen	Ellegaard	Morten		
Justitsministeriet	Rasmussen	Morten	Afbud	
Kirkeministeriet	Stærgaard	Torben		
Kulturministeriet	Munk	Karsten		
Miljøministeriet	Martinussen	Helle	X	
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	Terpe	Michael Højmark		
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Toron	Lizette	X	Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Madsen	Annette	X	
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Innovation	Wedel	Charlotte	Afbud	Niels Rishede Terkelsen
SKAT	Rasmussen	Kim Troels	Afbud	
Statens Arkiver	Nielsen	Anders Bo		
Statens It	Bech	Povl Scheel	X	
Statsministeriet	Hansen	Tommy Weber		
Transportministeriet	Møller	Claus Hartmann		
Udenrigsministeriet	Galberg-Lund	Søren	X	
Undervisningsministeriet	Kofoed	Willy		
Vejdirektoratet	Sløk-Andersen	Torben	Afbud	
Økonomi- og Erhvervsministeriet og Finansministeriet	Jørgensen	Mette		
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	Wiese	Peder	Afbud	
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Johansen	Franci		
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	Gomard	Maria		
Gæster / Oplægsholdere				
Statens Serum Institut	Jakobsen	Søren	X	
Trifork	Carøe	Jesper Grankær	X	
IT- og Telestyrelsen	Amstrup	Torben	X	